

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/7238 din 29.04.2024

La nr. 09-07/1045 din 15 aprilie 2024

Ministerul Mediului

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la aprobarea Codului subsolului (număr unic 975/MM/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 6 (șase) file.

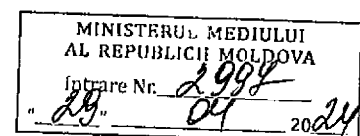
Director

Digitally signed by Pînzari Alexandr
Date: 2024.04.29 14:30:13 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

Ex.: V. Gheorghită
Tel.: 022 257-424

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9641 din 29.04.2024

la proiectul de lege cu privire la aprobarea Codului subsolului (număr unic 975/MM/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

1.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Mediului, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

1.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

În contextul normei de la art.9 al Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, potrivit căreia: *"După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]"*, menționăm că autorul proiectului n-a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării

prezentului proiect de cod.

Totodată, proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pentru consultare publică pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 15 septembrie 2023. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2^a) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Din nota informativă poate fi dedus că proiectul are drept scop reglementarea unui nivel înalt de transparență în activitatea instituțiilor care reprezintă interesele statului în domeniul cercetării, monitorizării și exploatării resurselor minerale în mod sustenabil, asigurarea coerența între acte normative și simplificarea procedurii de obținere a actelor permissive privind atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune aprobarea Codului subsolului în redacție nouă.

Prin urmare, conchidem că scopul dedus din nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele Guvernului, în ceea ce privește soluționarea normelor care definesc contradictoriu și confuz atribuțiile instituțiilor care reprezintă interesele statului în domeniul cercetării și exploatării resurselor minerale.

Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

În nota informativă sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, gradul de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, fundamentarea economico-financiară, modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare, avizarea și consultarea publică a proiectului.

Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă a necesității promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt confirmat și de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

În textul proiectului au fost identificate mai multe formulări ambigue care la aplicare vor admite interpretări abuzive. Mai detaliat la acest aspect ne vom referi la compartimentul III din prezentul raport de expertiză anticorupție.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea: Guvernului, Ministerului Mediului, Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, Agenției de Mediu, Inspectoratului pentru Protecția Mediului, autorităților administrației publice locale, în ceea ce privește administrarea de stat în domeniul folosirii și protecției subsolului.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

La art.12 lit.g) din proiect

„De competența Guvernului sunt: [...] g) adoptarea hotărârilor cu privire la transmiterea pentru cercetare geologică și exploatare și/sau limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosință asupra zăcămintelor de substanțe minerale utile de importanță națională;”

Obiecții:

Articolul 29 alia.(2) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, stabilește expres că: *„Pentru a se evita lacunele legislative, soluțiile propuse în proiectul actului normativ trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce constituie obiectul de reglementare al proiectului”.*

Zăcămintele de hidrocarburi fac parte din lista substanțelor minerale utile de importanță națională, acestea având o însemnătate aparte pentru Republica Moldova.

În scopul respectării intereselor naționale, având în vedere faptul dificultatea aprecierii riscurilor de corupție aferente implementării mecanismului de dare în concesiune a zăcămintelor de hidrocarburi, în cazul în care contractele încheiate în acest sens nu sunt publice, considerăm imperativă necesitatea aprobării clauzelor contractuale de dare în concesiune a zăcămintelor de hidrocarburi prin hotărâre de Guvern.

Omisunile legiuitorului de a reglementa, în cadrul proiectului de transmiterea pentru cercetare geologică și exploatare și/sau limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosință asupra zăcămintelor de hidrocarburi, aspecte ale relațiilor sociale, existența cărora rezultă din realitatea obiectivă sau din alte prevederi ale aceluiași act, poate determina incertitudine în relațiile sociale reglementate, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, ambiguitatea atribuțiilor agenților publici și a procedurilor administrative de care ei sunt responsabili etc., situații în care entitățile publice responsabile de executarea normei respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.

Recomandări:

Completarea art.12 lit.g) din proiect, după textul „adoptarea hotărârilor” cu textul „și a clauzelor contractuale”.

Completarea art.40 din proiect cu un alineat nou, cu următorul conținut: „Condițiile contractuale ale transmiterii pentru cercetare geologică și exploatare și/sau limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosință asupra zăcămintelor de hidrocarburi, sunt parte componentă a hotărârilor aprobate de Guvern în acest sens”.

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - conflict de interese și/sau favoritism
  - îmbogățire ilicită
  - influențare necorespunzătoare
  - nerespectare a regimului cadourilor
  - evaziune fiscală
  - abuz de serviciu

La art.25 alin.(1) din proiect

Obiecții:

Potrivit art.22 din proiect: „Cercetarea geologică a subsolului în scopul identificării, reevaluării și sporirii rezervelor de substanțe minerale utile ale zăcămintelor include un complex de lucrări efectuate în scopul stabilirii cantității rezervelor de substanțe minerale utile, caracteristicilor calitative ale acestora, inclusiv a proprietăților tehnologice, determinării amplasării în spațiu a substanțelor minerale utile și altor date cu exactitatea necesară pentru elaborarea proiectului de exploatare zăcămintului și includerea rezervelor acestuia în registrul geologic de stat”.

Prin urmare, cercetarea geologică a subsolului pentru sporirea rezervelor de substanțe minerale utile are același scop ca și cercetarea geologică a subsolului pentru identificarea sau reevaluarea rezervelor de substanțe minerale utile, care presupune utilizarea terenurilor noi.

În actualul Cod al subsolului, mențiuni cu privire la sporirea rezervelor se conțin în definiția noțiunii „extinderea bazei de materie primă minerală”, prin care se înțelege „complexul de lucrări de explorări geologice efectuate în scopul descoperirii de zăcăminte noi sau de rezerve noi (sporirea rezervelor) de substanțe minerale utile pentru compensarea micșorării acestora în urma extragerii sau a altor factori”.

În același context, art.21 lit.g) din Codul subsolului în vigoare prevede că: „Sectoarele de subsol se atribuie în folosință fără concurs pentru explorarea, explorarea geologică suplimentară pentru sporirea rezervelor sau extragerea substanțelor minerale utile dacă sectorul de subsol solicitat este alăturat zăcămintului de substanțe minerale utile de același tip, exploatat de solicitant”.

Cert este faptul că cercetarea geologică a subsolului pentru sporirea rezervelor de substanțe minerale utile este realizată în vederea utilizării unor terenuri noi pentru exploatarea zăcămintelor.

Astfel, nu este clar de ce, spre deosebire de cercetarea geologică a subsolului pentru identificarea sau reevaluarea rezervelor de substanțe minerale utile (art.23 alin.(1) lit.d) și art.24 alin.(1) lit.b) din proiect), nu este prevăzută condiția anexării la cererea de cercetarea geologică a subsolului pentru sporirea rezervelor de substanțe minerale utile a dovezii dreptului de proprietate asupra terenului sau acordul preliminar, confirmat documentar, al proprietarilor terenurilor, care se încadrează în limitele sectorului solicitat pentru efectuarea lucrărilor de cercetare geologică a subsolului.

Recomandări:

Completarea art.25 alin.(1) din proiect cu obligația solicitantului de a anexa la cererea de cercetarea geologică a subsolului pentru sporirea rezervelor de substanțe minerale utile a dovezii dreptului de proprietate asupra terenului sau acordul preliminar, confirmat documentar, al proprietarilor terenurilor, care se încadrează în limitele sectorului solicitat pentru efectuarea lucrărilor de cercetare geologică a subsolului.

Factori de risc:

- Prejudicierea intereselor contrar interesului public

Riscuri de corupție:

- Generale

La art.28 alin.(2) din proiect

„Pentru obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul organizării obiectivelor geologice protejate, utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului o cerere în care indică forma juridică de organizare, elementele de identificare, datele privind dispunerea de mijloace financiare, de utilaj tehnologic și de specialiști pentru valorificarea industrială ulterioară, cu anexarea: [...]”

Obiecții:

Potrivit art.54 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la elaborarea textului de act normativ: *„conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc [...]”*.

Din conținutul normei este dificilă deducerea esenței cercetărilor geologice ale subsolului în scopul organizării obiectivelor geologice protejate.

Articolul 49 din proiect stabilește că obiectivele geologice protejate de stat se referă la monumente ale naturii geologice și paleontologice, modalitatea de organizare a cărora se stabilește de Legea nr.1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

Legea nr.1538/1998 la art.37 lit.a) clasifică monumentele naturii în *„geologice și paleontologice: peșteri, grote, denudații, stânci, rîpe, recife, falii, cariere, pînii carstice, alte obiecte unice sau reprezentative din punct de vedere geologic, descoperiri paleontologice”*.

În aceste condiții, nu este clară necesitatea obligării solicitantului autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul organizării obiectivelor geologice protejate, de a anexa la cerere datele privind dispunerea de utilaj tehnologic și de specialiști pentru *valorificarea industrială ulterioară*. La fel, nu este clar în ce ar consta valorificarea industrială ulterioară a obiectivelor geologice protejate.

Ambiguitatea formulărilor lingvistice acordă posibilități de aplicare a normei în interpretarea preferată, în dependență de interesul responsabililor de implementare și/sau de control.

Obiecția este valabilă și pentru art.50 alin.(3) din proiect.

Recomandări:

Excluderea din art.28 alin.(2) și art.50 alin.(3) proiect a textului „pentru valorificarea industrială ulterioară,” .

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive

Riscuri de corupție:

- Generale

La art.33 alin.(6) din proiect

„Expertiza de stat a rezervelor de substanțe minerale utile se efectuează repetat din conținutul titlularului autorizației de folosire a subsolului în bază de contract.”

Obiecții:

Prevederea este ambiguă în ceea ce privește motivele și circumstanțele care determină efectuarea repetată a expertizei de stat a rezervelor de substanțe minerale utile. Cu alte cuvinte, nu este clar când și de ce este necesară efectuarea repetată a expertizei respective.

Entitățile responsabile de executarea normei pot prevala de această incertitudine pentru a interpreta eronat norma și a comite abuzuri.

Recomandări:

Redactarea și completarea prevederii în vederea concretizării circumstanței/-lor când devine necesară efectuarea repetată a expertizei de stat a rezervelor de substanțe minerale utile.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Lacună de drept

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - corupere pasivă
  - abuz de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism
  - îmbogățire ilicită
  - corupere activă
  - trafic de influență
  - influențare necorespunzătoare
  - nerespectare a regimului cadourilor
  - evaziune fiscală

La art.41 alin.(5) din proiect

„Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, examinează materialele prezentate în termen de până la 30 zile de la data depunerii cererii și emite decizia de eliberare sau refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile de importanță națională, cu excepția hidrocarburilor și substanțelor minerale utile larg răspândite și eliberează autorizația.”

Obiecții:

În mai multe prevederi din proiect, care se referă la eliberarea diferitor tipuri de autorizație, autorul a menționat că autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului eliberează autorizația doar *dacă este cazul* (art.23-25, 27, 28 și 59 din proiect). Adică dacă nu emite decizia de refuz a eliberării autorizației.

Din conținutul prevederii analizate, însă, rezultă că și în cazul refuzului autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului de a elibera autorizația de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile de importanță națională, cu excepția hidrocarburilor, și substanțelor minerale utile larg răspândite, autorizația totuși este eliberată, ceea ce este un *non sens*.

Obiecția este valabilă și pentru art.45 alin.(3), art.46 alin.(3), art.50 alin.(4) din proiect.

Recomandări:

Completarea prevederilor menționate supra cu textul „dacă este cazul”.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - corupere activă
  - corupere pasivă
  - trafic de influență
  - abuz de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism
  - îmbogățire ilicită
  - influențare necorespunzătoare
  - nerespectare a regimului cadourilor
  - evaziune fiscală

- 6 -

La art.55 din proiect

„O instalație de gestionare a deșeurilor este clasificată în categoria A, în cazul în care:

- 1) un eșec sau o operare incorectă, de exemplu prăbușirea unei halde sau ruperea unui dig, ar putea conduce la producerea unui accident major, pe baza unei evaluări a riscului, ținând seama de factori precum mărimea actuală sau viitoare, amplasamentul și impactul instalației asupra mediului sau;
- 2) conține deșeuri clasificate ca periculoase în conformitate cu Legea 209/2016 privind deșeurile deasupra unor anumite praguri sau;
- 3) conține substanțe sau preparate clasificate ca periculoase în conformitate cu Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice deasupra unor anumite praguri.”

Obiecții:

Este certă existența mai multor categorii de instalații gestionare a deșeurilor, deoarece mai multe prevederi din proiect fac trimitere la acestea (art.53 alin.(1) subpct.2), art.59 alin.(1) lit.b), art.83 alin.(5) lit.a)). Însă, deși se referă la clasificarea instalațiilor de gestionare a deșeurilor, din conținutul articolului analizat nu este clar care sunt celelalte clasificări în afară de categoria A.

Spre deosebire de art.55 din proiect, mai multe informații cu privire la clasificarea instalațiilor se regăsește în definiția noțiunii „instalație de gestionare a deșeurilor extractive” din art.4 din proiect, și anume:

- instalațiile de gestionare a deșeurilor din categoria A;
- instalațiile de gestionare a deșeurilor periculoase generate în mod neprevăzut;
- instalațiile de gestionare a deșeurilor neinerte nepericuloase;
- instalațiile de gestionare a deșeurilor pentru soluri nepoluate, deșeuri de prospecțiune nepericuloase, deșeuri rezultate din extracția, tratarea și stocarea turbei și deșeuri inerte.

În cazul în care categoriile de instalații de gestionare a deșeurilor specificate supra, deduse din conținutul definiției noțiunii „instalație de gestionare a deșeurilor extractive”, au fost identificate corect, acestea urmează a fi enumerate în art.55, cu descrierea corespunzătoare fiecăreia.

Reiterăm că incertitudinea pe care o creează, în relațiile sociale, vidurile legislative, pot contribui la comiterea abuzurilor de către entitățile responsabile de executarea normei, care pot prevala de incertitudinea reglementărilor.

Recomandări:

Completarea articolului în vederea specificării tuturor categoriilor instalațiilor de gestionare a deșeurilor.

Factori de risc: ● Lacună de drept	Riscuri de corupție: ● Generale
--	---

- 7 -

La art.61 alin.(1) din proiect

„Procedura de închidere a unei instalații de gestionare a deșeurilor poate fi inițiată numai în cazul în care una dintre condițiile următoare este îndeplinită:

- a) condițiile relevante prevăzute în autorizația de folosire a subsolului sunt întrunite;
- b) autorizația de folosire a subsolului este emisă de autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, la solicitarea operatorului;
- c) autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului ia o decizie motivată în acest scop.”

Obiecții:

Din conținutul prevederii rezultă că îndeplinirea uneia dintre condițiile enumerate constituie temei pentru inițierea procedurii de închidere a unei instalații de gestionare a deșeurilor.

Considerăm că unica condiție care trebuie îndeplinită este cea de la lit.a) și anume întrunirea condițiilor necesare în acest sens, prevăzute în autorizația de folosire a subsolului.

La rândul său, decizia motivată a autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului, menționată la lit.c), este următoarea etapă necesară și logică după întrunirea condițiilor necesare pentru închiderea instalației de gestionare a deșeurilor. Existența, de sine stătătoare, a condiției respectivă poate fi interpretată și aplicată în mod subiectiv și arbitrar, de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului.

În ceea ce privește condiția de la lit.b), adică emiterea autorizației de folosire a subsolului de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, la solicitarea operatorului, suntem de părere că aceasta este specificată în mod accidental, deoarece toate autorizațiile de folosire a subsolului se emit de către autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului la solicitarea operatorului.

Mai mult ca atât, enumerarea acestui aspect, în calitate de condiție de sine stătătoare care oferă posibilitatea inițierii procedurii de închidere a unei instalații de gestionare a deșeurilor, presupune că pentru închiderea unei asemenea instalații nu este obligatorie întrunirea și respectarea condițiilor în acest scop prevăzute în autorizația de folosire a subsolului. Prin urmare, prevederea în cauză dispune de un grad sporit de coruptibilitate față de norma de la lit.c), potrivit căreia autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, cel puțin, trebuie să-și motiveze decizia de inițiere a procedurii de închidere a instalației de gestionare a deșeurilor.

Recomandări:

Expunerea alin.(1) în redacția următoare: „Procedura de închidere a unei instalații de gestionare a deșeurilor poate fi inițiată dacă condițiile relevante prevăzute în autorizația de folosire a subsolului sunt întrunite și autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului ia o decizie motivată în acest scop”.

Factori de risc: ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Riscuri de corupție: ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - corupere activă - corupere pasivă - trafic de influență - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - îmbogățire ilicită - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor - evaziune fiscală
- 8 -	
<p>La art.63 alin.(1) lit.b) din proiect <i>„Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului asigură informarea publicului, încă de la începutul procedurii de acordare a autorizației de folosire a subsolului sau cel mai târziu imediat ce informația poate fi furnizată în mod rezonabil, prin anunțuri publice sau alte mijloace corespunzătoare, cum ar fi prezentarea în mass-media în format electronic, acolo unde este posibil, cu privire la următoarele aspecte: [...] b) faptul că o decizie privind solicitarea unei autorizații de folosire a subsolului este subiectul unei <u>consultări între statele membre conform art. 98;</u>”</i></p>	
<p>Obiecții: Articolul 98 din proiect, în alin.(1) se referă la relațiilor bilaterale dintre Republica Moldova și alte state, pe baza de reciprocitate și echivalență, în cazul în care este posibilă afectarea semnificativă a mediului sau prezentarea riscurilor pentru sănătatea umană, rezultate în urma exploatării unei instalații de gestionare a deșeurilor din categoria A pe teritoriul altui stat sau pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Astfel, conchidem că utilizarea textului „statele membre”, în cazul legislației naționale, este irelevant, acesta fiind preluat mot-a-mot din reglementările Uniunii Europene.</p>	
<p>Recomandări: <i>Substituirea textului „statele membre” cu textul „Republica Moldova și alte state”.</i></p>	
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul Codului subsolului a fost elaborat de către Ministerul Mediului, în scopul reglementării unui nivel înalt de transparență în activitatea instituțiilor care reprezintă interesele statului în domeniul cercetării, monitorizării și exploatării resurselor minerale în mod sustenabil, asigurării coerenței între acte normative și simplificării procedurii de obținere a actelor permissive privind atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol.

Proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă și respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional (autorul n-a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării acestuia).

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la soluționarea normelor care definesc contradictoriu și confuz atribuțiile instituțiilor care reprezintă interesele statului în domeniul cercetării și exploatării resurselor minerale.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție:
- formulare ambiguă care admite interpretări abuzive;

- lacună de drept;
- prejudicierea intereselor contrar interesului public;
- lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative.

În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor din prezentul raport de expertiză anticorupție.

29.04.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghiuț , Inspector principal

Digitally signed by Gheorghiuț Vadim
Date: 2024.04.29 13:52:15 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

